

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 3 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 18574
Znak sprawy: PT1.054.21.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji nr 18574 przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Pytanie: Czy Ministerstwo Finansów prowadzi lub planuje rozpocząć prace analityczne i legislacyjne mające na celu obniżenie stawki podatku VAT na butelkowaną wodę mineralną i źródlaną (np. z 23% na 8%)?

Odpowiedź: Obecnie Ministerstwo Finansów nie wprowadza zmian w zakresie stawek VAT na butelkowaną wodę mineralną i źródlaną, nie jest jednak wykluczone wprowadzenie obniżki stawki VAT na te towary w przyszłości.

Pytanie: W jaki sposób resort finansów uzasadnia z punktu widzenia zdrowia publicznego utrzymywanie najwyższej stawki VAT (23%) na czystą wodę, podczas gdy wiele wysoko przetworzonych napojów mogło i nadal może korzystać z niższych stawek?

Odpowiedź: Obecny sposób opodatkowania podatkiem VAT napojów zasadniczo funkcjonuje od ponad 20 lat. W założeniach dotyczących sposobu opodatkowania napojów przyjęto, że napoje bezalkoholowe zawierające dodatek soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego charakteryzują się walorem prozdrowotnym, gdyż stanowią źródło naturalnych witamin i innych składników odżywczych. W pierwotnych założeniach reformy stawek VAT wprowadzonej w 2019 r. tzw. nową matrycą stawek VAT¹, planowana była zmiana zasad opodatkowania napojów, która zakładała objęcie napojów innych niż tzw.

¹ Wprowadzona ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1751, z późn. zm.).

soki 100% stawką VAT w wysokości 23 %. Koncepcja ta była związana z założeniem ujednolicenia stawki dla większości napojów, takich jak kawa, herbata, woda butelkowana czy napoje słodzone. Jednakże w trakcie procesu legislacyjnego projektu ustawy wprowadzającej nową matrycę stawek VAT, projekt podlegał modyfikacjom w związku ze zgłaszanymi uwagami w omawianym zakresie. Finalnie utrzymany został zasadniczo w tym obszarze wcześniejszy sposób opodatkowania VAT.

Należy dodać, że zgodnie z przepisami ustawy o VAT² woda dostarczana za pośrednictwem sieci wodociągowych, cysternami lub innymi środkami transportu opodatkowana jest obniżoną stawką VAT w wysokości 8 %³.

Pytanie: Czy Ministerstwo rozważa systemowe ujednolicenie podatku VAT na wodę w każdej jej postaci (zarówno dostarczanej siecią wodociągową, jak i butelkowaną), tak aby zlikwidować obecną dyskryminację ze względu na formę dystrybucji?

Odpowiedź: Nie można uznać różnego opodatkowania VAT wody dostarczanej siecią wodociągową oraz wody butelkowanej za dyskryminację. Przepisy dyrektywy VAT⁴ w obszarze stawek tego podatku pozostawiają państwom członkowskim pewną swobodę. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wynika natomiast, że przepisy mające charakter wyjątku od zasady należy interpretować w sposób ścisły⁵.

Zgodnie z przepisami dyrektywy VAT państwa członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę VAT w odniesieniu do określonej kategorii towarów lub usług (określone pozycje załącznika III do dyrektywy VAT) lub też w odniesieniu do niektórych towarów (lub usług) spośród tych określonych w danej kategorii, jednocześnie stosując stawkę podstawową do pozostałych spośród tych towarów⁶.

W pkt 2 załącznika III do dyrektywy VAT, jako czynność w odniesieniu do której możliwe jest zastosowanie stawki obniżonej, wskazana jest dostawa wody.

Dyrektywa VAT nie stoi na przeszkodzie temu, aby dostawy towarów lub świadczenie usług należące do tej samej kategorii załącznika III podlegały dwóm różnym obniżonym stawkom VAT⁷.

Należy jednak podkreślić, że stosowanie tej możliwości podlega podwójnemu warunkowi:

- konieczności precyzyjnego wskazania towarów lub usług objętych stawką obniżoną (np. poprzez precyzyjne wyodrębnienie dla celów stosowania obniżonej stawki, tylko określonych i swoistych aspektów omawianej kategorii towarów lub usług), oraz

² Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.).

³ Poz. 16, 24 i 25 załącznika nr 3 do ustawy o VAT w związku z art. 41 ust. 2 i art. 146ef ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.

⁴ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.).

⁵ Wyroki TSUE: z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie C-94/09, Komisja przeciwko Francji, pkt 29; z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie C-492/08, Komisja przeciwko Francji, pkt 35; z dnia 9 listopada 2017 r. w sprawie C-499/16, AZ, pkt 24; z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie C-573/15, Oxycure Belgium SA, pkt 25.

⁶ Wyrok TSUE w sprawie C-573/15, pkt 26.

⁷ Wyrok TSUE z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie C-703/19, J.K., pkt 42.

- konieczności zapewnienia poszanowania zasady neutralności podatkowej.

Zatem z zastrzeżeniem poszanowania zasady neutralności podatkowej, na której opiera się wspólnotowy system VAT, do państw członkowskich należy dokładniejsze określenie wśród dostaw towarów i świadczenia usług objętych kategoriami załącznika III do dyrektywy tych, do których ma zastosowanie stawka obniżona⁸.

Wspólnotowy system podatku VAT, opierając się na wspomnianej zasadzie neutralności, sprzeciwia się różnemu traktowaniu na gruncie podatku VAT podobnych towarów lub świadczenia usług, znajdujących się w stosunku do siebie w konkurencji⁹.

Zasada ta stoi zatem na przeszkodzie temu, aby towary lub usługi podobne, które są konkurencyjne wobec siebie, były traktowane odmiennie z punktu widzenia VAT¹⁰.

W celu ustalenia, czy towary lub usługi są podobne, należy przede wszystkim uwzględnić punkt widzenia przeciętnego konsumenta, unikając sztucznych rozróżnień opartych na nieznaczących różnicach¹¹. Towary lub usługi są podobne, gdy wykazują analogiczne właściwości i zaspokajają te same potrzeby konsumenta, według kryterium porównywalności w użytkowaniu, i gdy istniejące różnice nie wpływają w znaczący sposób na decyzję przeciętnego konsumenta o skorzystaniu z jednego lub drugiego towaru bądź usługi¹².

Na tle powyższych wskazówek TSUE należy stwierdzić, że usługi dostarczania wody za pośrednictwem sieci wodociągowych oraz dostawa wody butelkowanej mają odmienny charakter zarówno z perspektywy ekonomicznej, jak i funkcjonalnej, a z punktu widzenia przeciętnego konsumenta są to różne produkty. Różnią się one pochodzeniem, sposobem dostarczania, składem mineralnym oraz wpływem na środowisko, co uzasadnia odmienne ich traktowanie w zakresie opodatkowania VAT.

W pierwszym przypadku chodzi o wodę dostarczaną poprzez infrastrukturę techniczną o charakterze sieciowym, której celem jest zapewnienie powszechnego i ciągłego dostępu do wody, jako dobra podstawowego, używanego do spożycia, ale przede wszystkim do celów higieniczno-sanitarnych.

Natomiast woda butelkowana jest produktem pochodzącym z reguły z ujęć głębinowych, pierwotnie czysta, która nie może być – w odróżnieniu od wody wodociągowej – poddawana procesom uzdatniania i trafia do butelek bezpośrednio z ujęcia. Posiada też stabilny, określony skład – zawartość minerałów i biopierwiastki powinien być wskazany na etykiecie.

Co istotne dla konsumentów, produkcja i sprzedaż wody butelkowanej, w przeciwieństwie do wody z wodociągu, generuje plastikowe odpady, obciążając tym samym środowisko naturalne.

⁸ Wyrok TSUE: z dnia 11 września 2014 r. w sprawie C-219/13, K Oy, pkt 23; w sprawie C-499/16, pkt 23; w sprawie C-573/15, pkt 28.

⁹ Wyroki TSUE: w sprawie C-94/09, pkt 40; w sprawie C-219/13, pkt 24.

¹⁰ Wyrok TSUE w sprawie C-499/16, pkt 30.

¹¹ Wyrok TSUE z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie C-259/10 i C-260/10, The Rank Group plc, pkt 43.

¹² Wyroki TSUE: w sprawie C-259/10 i C-260/10, pkt 44; C-219/13, pkt 25; w sprawie C-499/16, pkt 31.

Pytanie: Czy resort dokonywał symulacji wpływu obniżenia VAT na wodę butelkowaną do 8% na budżet państwa, przy jednoczesnym uwzględnieniu potencjalnych długoterminowych oszczędności w systemie ochrony zdrowia, wynikających z promowania zdrowych nawyków żywieniowych? Jeśli tak, proszę o przedstawienie wyników tych analiz.

Odpowiedź: Ministerstwo Finansów dokonało symulacji wpływu obniżenia VAT na wodę butelkowaną z 23 % do 8 % na dochody budżetu państwa – skutek dla dochodów budżetu państwa został oszacowany na około -1 683,2 mln zł w warunkach 2026 r. Oszacowanie skutków zostało sporządzone na podstawie danych GUS dotyczących spożycia gospodarstw domowych, zużycia sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora instytucji niekomercyjnych oraz pozostałych sektorów w 2022 r. dla wody butelkowanej klasyfikowanej w PKWiU 11.07.19.0 Pozostałe napoje bezalkoholowe oraz PKWiU 56 Usługi związane z wyżywieniem zwaloryzowanych odpowiednimi wskaźnikami makroekonomicznymi (tj. CPI, spożyciem prywatnym i spożyciem publicznym) wg zaleceń wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – maj 2026 r.).

źródło: <https://www.gov.pl/web/finanse/wytyczne-sytuacja-makroekonomiczna>

W zakresie oszczędności w systemie ochrony zdrowia, wynikających z promowania zdrowych nawyków żywieniowych, właściwy jest Minister Zdrowia.

Ministerstwo Finansów na bieżąco monitoruje zmiany zachodzące w otoczeniu gospodarczym, prawnym i społecznym, uwzględniając je w funkcjonującym systemie podatkowym tam, gdzie jest to możliwe. Powyższe podejście obejmuje również kwestie związane z ochroną zdrowia i promocją zdrowego stylu życia. Przykładem jest nowa matryca stawek VAT, przy opracowywaniu której – obok innych uwarunkowań – uwzględniano również aspekt prozdrowotności, w zakresie, w jakim pozwalały na to obowiązujące przepisy i przyjęte rozwiązania.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów